

FAMIPED

Familias, Pediatras y Adolescentes en la Red. Mejores padres, mejores hijos.

Dir "NO": una eina essencial en l'educació infantil

Autor/es: Ana Martínez Rubio. Pediatra de Atención primaria. Centro de Salud de Camas (Sevilla). Grupo PrevInfad

Traductor/a: Josep Bras i Marquillas.

[Volumen 5. N°4. Diciembre 2012](#) [1]

Palabras clave: [educació](#) [2], [autoritat](#) [3], [seguretat](#) [4], [congruència](#) [5], [límits](#) [6], [normes](#) [7]

La tasca educativa dels pares cap als seus fills és complexa, llarga i ampla com la infància, i encara més enllà. Abasta molts temes i molt variats. I en cada etapa hi ha reptes nous i diferents per afrontar:

- Ensenyar el que és saludable i el perillós.
- Mostrar el què s'ha de fer i el què no és apropiat.
- Què i com menjar.
- La higiene, la seguretat, el deure, la responsabilitat, el respecte als altres ...

Durant els tres primers anys, no serveix de gaire donar explicacions. Encara que es poden donar, han de ser frases senzilles i clares. En aquesta etapa, els pares diuen sovint la paraula NO. És útil, necessària o apropiada?

És necessària per establir els límits entre el permès i el que no pot o s'ha de fer. Així, un nadó que comença a desplaçar-se ha de ser frenat en sec amb un NO! (Alt i clar) quan van a l'escala o a la vora d'una piscina o vol tocar la porta del forn. És a dir, si està en perill. De manera que el NO és una eina fonamental per a la **SEGURETAT**.

Però la paraula NO pot "desgastar-se" si s'utilitza en excés.

- Quan sembla que tot està prohibit i es troba en el començament de totes les frases ("No facis això, no et pugis aquí, no toquis allò") el nen es fa insensible o sord a la paraula NO, doncs, en general, és impossible evitar que faci tantes coses, quan moltes d'elles, potser no tinguin importància.

- Quan s'intenta canviar moltes coses alhora. És impossible aconseguir massa metes alhora. És com llançar diversos dards junts cap a la diana: gairebé cap donarà al blanc. És millor agafar un cada vegada i apuntar bé. I, en cada etapa de la infància, ha d'haver uns objectius. És millor que el NO es reservi per assumptes veritablement seriosos: les agressions o els que suposen risc per al menor.

- El NO també pot ser "desactivat" i tampoc funciona quan no s'acompanya d'un límit real. Per exemple, si un nen està saltant al sofà i continua fent-ho després de dir-li dues vegades que s'aturi. No cal gastar més munició. Només cal agafar-lo en braços, baixar-lo del sofà i allunyar-lo una mica o deixar-lo al costat de les seves joguines mentre es repeteix el missatge per tercera vegada. Alt i clar: "no se salta al sofà". No cal esperar a l'"enèsima vegada", que és quan es dona un crit i es deixa anar un sermó (que tampoc servirà de molt a aquesta edat).

- Quan és una incongruència, per exemple, si es dona una bufetada i alhora es diu "no es pega".

Una altra situació en què el NO deixa de funcionar és quan, involuntàriament, somriem en dir-ho. Això passa sovint. I és que aquests "bojos baixets" tenen la seva gràcia i els seus trucs, com posar unes caretes irresistibles quan van a tocar el que acabem de prohibir. Depèn del risc, clar. I el millor és, una vegada més, allunyar-los del lloc i la temptació i distreure'ls de la idea de tocar els botons de la tele (o del que sigui).

I, si el tema és greu o comporta risc, aguantar el tipus i no riure sota cap concepte.

A mesura que creixen els fills, els reptes seran altres i els pares s'hi han d'adaptar. Canviar d'estratègia.

De vegades es confon fermesa amb autoritarisme. No eduquen millor els pares que imposen una llarga llista de prohibicions als seus fills. Convé recordar que, si són excessives, probablement siguin impossibles de mantenir.

No es tracta d'"imposar" el nostre criteri, ni unes normes rígides. Algunes regles han d'anar canviant amb l'edat dels fills (horaris, tasques, responsabilitats ...). Només les que tenen a veure amb la seguretat del menor i amb el respecte cap als altres han de ser ben fermes.

D'altra banda, la progressiva maduresa del fill exigeix ??desenvolupar més habilitats de negociació. I és millor donar-se un temps per planificar la millor estratègia per resoldre amb ells cadascuna de les situacions. Un NO precipitat solem lamentar-lo. Encara que és la sortida més ràpida davant d'una petició quan els pares estan ocupats fent alguna cosa. És millor dir "espera que acabi això i parlem-ne" o bé "M'ho he de pensar". Amb el cap fred es podrà analitzar la qüestió, comprendre els desitjos del fill, analitzar tots els aspectes i negociar els permisos o limitacions.

Perquè el que més costa és mantenir-se ferm. I quan es diu NO, però després no s'evita el prohibit, no es manté la norma o no hi ha conseqüències per saltar-se-la, arriba el fracàs educatiu, el caos, la inseguretat, les discussions ...

Recordeu:

- La paraula NO serveix per posar límits. És una tanca de seguretat per protegir l'infant dels perills.
- L'autoritat materna o paterna ha de recolzar en unes poques normes, però han de ser fermes i congruents.
- El NO ha de significar "NO es pot fer això". Però ha d'haver poques coses realment prohibides.
- De res serveix dir moltes vegades NO si no s'acompanya d'un límit real.
- Un NO al costat d'un somriure equival a un Sí.
- Abans de respondre un NO impulsiu davant una petició, convé analitzar-la. És millor resposta "M'ho he de pensar" o "ara parlem, quan acabi això".